

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ

20 май 2010 г. – Вариант 2

УВАЖАЕМИ ЗРЕЛОСТНИЦИ,

Тестът съдържа **38 задачи** по история и цивилизация и задача за отговор на исторически въпрос. 38-те задачи са **два вида**:

- задачи с избираем отговор;
- задачи със свободен отговор.

Първите 30 задачи (от 1. до 30. включително) в теста са от затворен тип с четири възможни отговора, обозначени с главни букви от А до Г, от които само един е верен. Отговорите на тези задачи отбелязвайте с черен цвят на химикалката в **листа за отговори**, а не върху тестовата книжка. За да отбележите верния отговор, зачертайте със знака кръгчето с буквата на съответния отговор. Например:

(A) (B) (Г)

Ако след това прецените, че първоначалният отговор не е верен и искате да го поправите, запълнете кръгчето с грешния отговор и зачертайте буквата на друг отговор, който приемате за верен. Например:

(A)   (Г)

За всяка задача трябва да е отбелязан не повече от един действителен отговор. Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, чиято буква е зачертана със знака .

Отговорите на задачите със свободен отговор (от 31. до 38. включително) се отбелязват в предоставения **свитък за свободните отговори**. Четете внимателно инструкциите! Срещу номера и главната буква на съответната задача/на съответното подусловие напишете верния отговор.

Задачата за **отговор на исторически въпрос** напишете в **свитъка за свободните отговори** на предвиденото за това място.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Отговорите на задачите от 1. до 30. вкл. отбелязвайте в листа за отговорите!

1. Общото между хуни, прабългари, готи, сакси и славяни е:

- А) еднаквият им поминък – скотовъдството
- Б) едновременното приемане на християнството
- В) прародината в земите на Централна Азия
- Г) участието в промените на Стария континент през IV-VII век

2. За кой народ се отнася описанието в текста на хрониста Енодий (V-VI век)?

„Това е народът, който имаше всичко, което е пожелавал. Народ, който е придобивал титли, който е купувал благородството си с кръвта на неприятеля, у който бойното поле прославя рода, понеже у тях се смята за по-благороден оня, чието оръжие е било повече окървавено в сражения. Те не са изпадали в затруднение ... защото смятат, че е достатъчно удоволствие да пият кобилешко мляко. Кой би устоял на противник, който се носи и храни от своето бързо животно?“

- А) древните траки
- Б) римляните
- В) славяните
- Г) древните българи

3. Кое НЕ е последица от заселването на славянските племена на Балканския полуостров?

- А) започнали да се обединяват във военно-племенни съюзи
- Б) усвоили нови бойни умения
- В) построили Солунската крепост
- Г) родовата община била заменена от съседската

4. Управлението на хан Крум съвпада по време със създаването на:

- А) Куберова България
- Б) Аварската държава
- В) Франкската империя
- Г) Великоморавия

5. През 870 г. на Вселенски събор българската църква е обявена за:

- А) Архиепископия
- Б) Патриаршия
- В) Епископия
- Г) Екзархия

6. Годините 815, 864, 927 са свързани със:

- А) установяване на съюзни отношения с Немското кралство
- Б) сключване на мирни договори между България и Византия
- В) уреждане на българо-сръбски гранични спорове
- Г) водене на преговори с Римската църква

7. Общото между Петър Делян и Георги Войтех е, че те са:

- А) старобългарски книжовници от епохата на „Златния век”
- Б) водачи на български въстания срещу византийската власт
- В) наследници на цар Иван Асен II
- Г) католически духовници в българските земи под османска власт

8. Кои от посочените сгради са строени през Средновековието?

- А) дворецът в София, църквата Александър Невски, Рилският манастир
- Б) дворецът в София, дворецът на Царевец в Търново, Бачковския манастир
- В) амфитеатърът в Пловдив, Рилският манастир, Дворецът в Плиска
- Г) църквата Св. 40 мъченици, Бачковския манастир, Златната църква в Преслав

9. Първото антиосманско въстание за възстановяване на българската държава било организирано:

- А) по време на битката при Никопол – 1396 г.
- Б) след поражението на османските войски при Анкара – 1402 г.
- В) след битката при Варна – 1444 г.
- Г) по време на завладяването на Константинопол – 1453 г.

10. За разрешаване на съдебни спорове покореното християнско население в Османската държава трябвало да се обръща към:

- А) султана
- Б) Дивана
- В) спахията
- Г) кадията

11. „Кириакодромион, сиреч Неделник” е заглавие на:

- А) учебно помагало
- Б) годишен календар
- В) исторически сборник
- Г) новобългарска печатна книга

12. Създател на първото елино-българско училище в Свищов през 1815 г. е:

- А) Петър Берон
- Б) Васил Априлов
- В) Найден Геров
- Г) Емануил Васкидович

13. Кое от посочените събития НЕ е от възрожденската епоха?

- А) Чипровското въстание
- Б) Велчовата завера
- В) Четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа
- Г) Първата българска легия

14. Кой български духовник става пръв български екзарх през 1872 г.?

- А) Иларион Макариополски
- Б) Неофит Бозвели
- В) Паисий Пловдивски
- Г) Антим Видински

15. Посочете понятието, пропуснато в следния текст:

„Известие то, че _____ в Габрово се готви да даде представление на драмата „Райна Княгиня”, се разпространи със светкавична бързина не само сред града, но и из околията”.

Из спомените на Райчо Каролев

- А) конакът
- Б) читалището
- В) църквата
- Г) валията

16. Каква цел си поставя БРЦК?

- А) подпомагане на реформите в Османската империя
- Б) политическо освобождение чрез революция
- В) изграждане на дуалистична държава със Сърбия
- Г) следване на руската политика срещу Портата

17. Посочете определението, което съответства на подчертаното понятие:

„Ние желаем да живеем със сичките наши съседни дружествено, а особено със сърбите и ромъните, които отчасти съчувстват на нашите стремления и желаеме да съставиме с тях „Южнославянска” или „Дунавска федерация из свободни земи”.

Из „Програма на БРЦК”, публикувана в сп. „Народно дело”, издадено в Женева на 1 август 1870 г.

- А) форма на държавно устройство, при което начело на държавата стои федерат
- Б) форма на държавно устройство на Османската империя по време на Танзимата
- В) обединение на държави, които имат общи държавни органи, но запазват вътрешната си самостоятелност
- Г) обединение на новоосвободени държави за противопоставяне на сюзерена

18. Кой от посочените революционери НЕ е ръководител на революционен окръг през Априлското въстание?

- А) Стефан Стамболов
- Б) Стоян Заимов
- В) Панайот Волов
- Г) Любен Каравелов

19. Санстефанският мирен договор възстановява България като:

- А) независимо царство
- Б) автономна област в Османската империя
- В) протекторат на Великите сили
- Г) автономно княжество

20. При какви условия българските граждани имат право да създават обществени организации според Търновската конституция?

- А) с разрешение от Народното събрание
- Б) с разрешение на княза
- В) с разрешение на местния кмет
- Г) не се изисква никакво разрешение

21. Кой вестник издава Захари Стоянов в Източна Румелия?

- А) „Цариградски вестник“
- Б) „Търновска конституция“
- В) „Борба“
- Г) „Демокрация“

22. За кой български владетел става дума в текста?

„Да бъде известно на моя любезен народ, че на 6-й жителите на така наречената Източна Румелия... обявиха Съединението на Източна Румелия с Княжеството и единодушно ме провъзгласиха за Княз и на тая област.“

- А) Фердинанд
- Б) Борис III
- В) Александър I
- Г) Симеон II

23. Гръцко-българският договор от 16 май 1912 г. предвижда:

- А) обособяване на спорна зона в Македония
- Б) обособяване на безспорна зона в Македония
- В) провеждане на руски арбитраж при спор
- Г) изобщо не се говори за територии

24. Кое НЕ е задължение на България по Ньойския договор?

- А) предаването на въглища на Кралството на сърби, хървати и словенци
- Б) предаването на хиляди глави добитък на съседните държави
- В) изплащането на 82 млн. турски лири обезщетение
- Г) намаляването на българската армия до определен брой

25. Подредете в хронологически ред събитията:

Пробивът при Добро поле /1/; Възкачването на цар Борис на трона /2/; Радомирската република /3/; Солунското примирие /4/; Смяната на правителството на Радославов с това на Малинов /5/

- А) 1, 2, 5, 3, 4
- Б) 5, 1, 3, 4, 2
- В) 3, 4, 5, 2, 1
- Г) 1, 3, 4, 2, 5

26. Проектираната през втората половина на 40-те години на XX век Южнославянска федерация не се реализира поради:

- А) сближаването между СССР и Югославия
- Б) влошените отношения между Сталин и Тито
- В) отрицателното отношение на Белград към проекта
- Г) прекалените отстъпки на българското правителство

27. Коя от изброените държави от Антантата НЕ присъства на Парижката мирна конференция от 1919 г.?

- А) Франция
- Б) Русия
- В) Съединените щати
- Г) Великобритания

28. Ваймарската република в Германия е:

- А) нацистка диктатура
- Б) авторитарен режим
- В) демократична държава
- Г) колониална империя

29. Понятието *Холокост*, означава:

- А) извоюване на национална държава
- Б) проява на арабска солидарност
- В) действия за унищожаване на евреите
- Г) овладяване на палестинските територии

30. Коя от изброените държави НЕ е сред подписалите Римските протоколи през 1957 г.?

- А) Франция
- Б) Германия
- В) Швейцария
- Г) Италия

Отговорите на задачите от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободните отговори!

31. Срещу буквите в свитъка за свободните отговори запишете в хронологическа последователност три въоръжени прояви на българите до Кримската война (1853 – 1856).

32. Срещу буквите в свитъка за свободните отговори запишете името на българския държавен глава, съвременник на всеки от посочените политици:

- А) Адолф Хитлер
- Б) Леонид Брежнев
- В) Бил Клинтън

33. Срещу съответната буква в свитъка за свободните отговори запишете историческата личност и века, свързани с посочените събития/факти:

- А) Осъществяване на Великденската акция
- Б) Свикване на първия антибогомилски събор в Търново
- В) Подписване на Мюнхенското споразумение

34. Срещу съответната буква в свитъка за свободните отговори запишете подходящия термин/понятие (закон, икономическа криза, Студена война, канон, Източен въпрос, национализация), които съответстват на дадените определения:

- А) Дипломатически термин, отнасящ се до проблема за съдбата и териториалните граници на Османската империя
- Б) Задължителни норми на поведение, установени от държавната власт
- В) Намаляване на темповете на икономическо развитие, което предизвиква безработица и намаляване на доходите на гражданите

35. За всяко от изброените понятия посочете конкретен пример от българската или съвременната световна история:

- А) расизъм
- Б) екзарх
- В) уния
- Г) атентат

36. Анализирайте информацията от текста и отговорете на поставените въпроси:

А) През управлението на кой български владетел е сключен договърът?

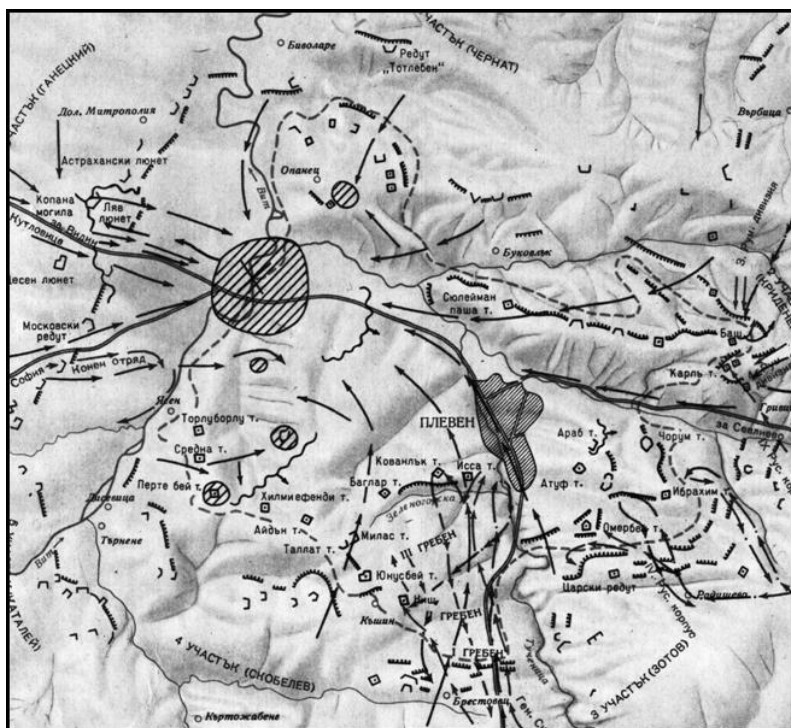
Б) Запишете тази част от текста, която показва, че договорящите се страни имат вътрешнополитически проблеми?

„Договорът... (през 716г.)...очертвал границите...в Тракия; определял да се дадат... (на българите)...одежди и червени кожи на стойност 30 литри злато; освен това бегълците от едната и от другата страна да бъдат връщани взаимно, дори ако се случи да заговорничат срещу властите; търгуващите в двете страни да бъдат снабдявани с грамоти и печати, а на тези, които нямат печати, да им се отнема това, което имат, и да се внесе в държавното съкровище.”

37. Разгледайте картосхемата и отговорете на поставените въпроси:

А) Кое е събитието, изобразено на картосхемата и през коя година се е състояло?

Б) Какво е неговото значение за последвалите събития, с които е свързано?

38. Разгледайте изображението и отговорете на поставените въпроси:

А) Кое събитие е пресъздадено на миниатюрата, кога се случва то и кой е владетелят, който го извършва?

Б) В условията на какви отношения между Изтока и Запада се осъществява това събитие?

В свитъка за свободните отговори напишете в обем до 3 страници отговор на историческия въпрос:

Как Българската държава била възстановена след византийското владичество?

При отговора вземете под внимание следните въпроси:

1. С какво се променил животът на българите след византийското завоевание?
2. Какви били причините и поводът за въстанието срещу византийската власт?
3. Как било обявено и на колко етапа протекло?
4. Каква била ролята на двамата водачи?
5. Какви резултати били постигнати и какво е значението на извоюваната самостоятелност?

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ – 20 МАЙ 2010 г.

ВАРИАНТ № 2

Задача от 1 до 30.

Ключ с верните отговори

Въпрос №	Верен отговор	Брой точки
1.	Г	1
2.	Г	1
3.	В	1
4.	В	1
5.	А	1
6.	Б	1
7.	Б	1
8.	Г	1
9.	Б	1
10.	Г	1
11.	Г	1
12.	Г	1
13.	А	1
14.	Г	1
15.	Б	1
16.	Б	1
17.	В	1
18.	Г	1
19.	Г	1
20.	Г	1
21.	В	1
22.	В	1
23.	Г	1
24.	В	1
25.	Б	1
26.	Б	1
27.	Б	1
28.	В	1
29.	В	1
30.	В	1

Задача 31. – 3 точки

- А) Велчова завера
- Б) Браилски бунтове
- В) Видинско въстание

Възможни са и други отговори

Задача 32. – 3 точки

- А) цар Борис III/ цар Симеон II
- Б) Тодор Живков
- В) Желю Желев/ Петър Стоянов

Задача 33. – 6 точки

Събитие	Личност	Век
Осъществяване на Великденската акция	Иларион Макариополски	XIX
Свикване на първия антибогомилски събор в Търново	цар Борил	XIII
Подписване на Мюнхенското споразумение	Хитлер/Мусолини/ Чембърлейн/Даладие	XX

Задача 34. – 3 точки

- А) Източен въпрос
- Б) закон
- В) икономическа криза

Задача 35. – 8 точки

- А) унищожаването на евреите по време на Втората световна война
- Б) Антим I
- В) на цар Калоян с папа Инокентий III
- Г) срещу Стефан Стамболов/ в църквата „Св. Неделя“

Възможни са и други отговори

Задача 36. – 4 точки

- А) хан Тервел
- Б) „...освен това бегълците от едната и от другата страна да бъдат връщани взаимно, дори ако се случи да заговорничат срещу властите...“

Задача 37. - 4 точки

- А) обсадата на Плевен; 1877 г.
- Б) допринеся за обрата в Руско-турската освободителна война 1877-1878 г. в полза на руските войски

Задача 38. - 4 точки

- А) покръстването на българите; 864 г. (863 г., 865 г.); княз Борис I
- Б) в условия на съперничество за покръстване на европейските народи

ВТОРА ЧАСТ – 35 точки

Отговор на исторически въпрос:

Как Българската държава била възстановена след византийското владичество?

35 точки се получават за пълен отговор, който включва:

- Определяне и изясняване на ключовите понятия в заглавието;
- Отговори на петте съпътстващи въпроси;
- Правилен подбор на основните факти;
- Анализ и обобщения на основата на аргументирани твърдения и верни факти;
- Висока езикова и правописна култура.

30 точки се получават, когато са разчетени и изяснени ключовите понятия, разработени са отговорите на петте съпътстващи въпроса, направен е верен подбор на основните факти, но са допуснати незначителни пропуски в аргументацията и обобщенията по един от съпътстващите въпроси. Показана е висока езикова култура.

25 точки се получават, когато са разчетени и изяснени ключовите понятия, разработени са отговорите на петте съпътстващи въпроса, направен е верен подбор на основните факти, но са допуснати незначителни пропуски в аргументацията и обобщенията по два от съпътстващите въпроси. Показана е висока езикова култура.

20 точки се получават, когато са разчетени и изяснени ключовите понятия, разработени са отговорите на петте съпътстващи въпроса, направен е верен подбор на основните факти, но са допуснати незначителни пропуски в аргументацията и обобщенията по три от съпътстващите въпроси. Допуснати са незначителни стилови и езикови неточности.

15 точки се получават, когато са разчетени и изяснени ключовите понятия, разработени са отговорите на петте съпътстващи въпроса, направен е верен подбор на основните факти, но са допуснати незначителни пропуски в аргументацията и обобщенията по четири от съпътстващите въпроси. Допуснати са значителни стилови и езикови неточности.

10 точки се получават, когато липсва отговор на един от съпътстващите въпроси, а по другите са допуснати фактологически грешки и са изложени само отделни аргументи, липсват обобщения. Допуснати са значителни стилови и езикови неточности.

5 точки се получават, когато не са разработени съпътстващите въпроси, допуснати са груби фактологически грешки, липсват анализ и обобщение, показана е слаба езикова култура.

0 точки се получават, когато липсва отговор на историческия въпрос.